

PERLIČKA
MONTESSORI
· 3-6 · 6-12 · 12-15 ·

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

***„SVĚT JE JEDINÝM DOMOVEM
A LIDSTVO JEHO OBYVATELI“***

ČÍSLO JEDNACÍ: 8/2024

2024 - 2027

SPECIFIKA ŠKOLY:

- vzdělávání podle Montessori pedagogiky - individuální přístup k dětem a rodičům
- výuka v anglickém jazyce v Sea-horses class třídě
- program rozvoje ctností
- dvakrát ročně individuální setkání s rodiči o rozvoji jejich dítěte
- moduly „Otevřená třída“ a „Vítejte“ pro rodiče
- vzdělávání rodičů- Montessori podvečery pro rodiče
- využívání platformy „Transparent Classroom“ pro pedagogy a rodiče o rozvoji každého dítěte
- akce různého charakteru pro děti a pro rodiny- podpora komunitního ducha školy

MOTTO ŠKOLY:

"Pohlížejte na člověka jako na důl oplývající drahokamy nedozírné hodnoty. Jen výchovou lze dosáhnout toho, že on poklady vyjdou na povrch, aby z nich lidstvo mohlo těžit."

OBSAH:

- I. Identifikační údaje školy
- II. Charakteristika školy
- III. Podmínky předškolního vzdělávání
 - 1. Věcné podmínky
 - 2. Životospráva
 - 3. Psychosociální podmínky
 - 4. Organizační zajištění chodu mateřské školy
 - 5. Vedení mateřské školy
 - 6. Personální zajištění
 - 7. Spoluúčast rodičů na předškolním vzdělávání
 - 8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
 - 9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných
 - 10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let
- IV. Organizace vzdělávání
- V. Charakteristika vzdělávacího programu
- VI. Vzdělávací obsah
 - 1. Vyplovám
 - 2. Posádka na lodi
 - 3. Všichni plujeme na stejné lodi
 - 4. Objevné plavby
- VII. Evaluační systém

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název dokumentu: *Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání- „Svět je jediným domovem a lidstvo jeho obyvateli*

Mateřská škola je zřízena jako společnost s ručením omezeným.

Zřizovatel mateřské školy:

Montessori Mateřská škola a Základní škola Perlička a Montessori Střední škola, s.r.o.

Sídlo: Příkrá 2890/8, 16 00 Brno - Žabovřesky

IČ: 269 16 061

Jednatelé:

Mgr. Pavlos Gurutidis, tel. 774 200 335

Mgr. David Schejbal, tel. 777 557 291

Ředitelka: Mgr. Martina Schejbalová, tel. 775 576 844

Pracoviště Mateřské školy:

Montessori Mateřská škola Perlička

Hlaváčova 6

614 00 Brno - Obřany

Tel. 775 127 603

Email: skolka@zsperlicka.cz

www.montessori-perlicka.cz

Mateřská škola je zařazena v rejstříku škol a školských zařízení od 1. 9. 2006

Ve své činnosti se řídí zákonnými předpisy upravujícími činnost předškolních zařízení, zejména zák. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a vyhl. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání a vyhlášku 107/2005 Sb., o školním stravování, vše v platném znění.

ZPRACOVÁNÍ:

Na zpracování školního vzdělávacího programu se podílely:

Mgr. Martina Schejbalová- ředitelka školy

MUDr. Darina Gurutidu- ředitelka projektu

Monika Slezáčková - učitelka

Kristýna Peterková - asistentka

Kateřina Němcová- asistentka

Nishani Welgamedonová - lektorka

Zpracováno a schváleno na pedagogické radě 26. 8. 2024

ČÍSLO JEDNACÍ: 8/2024

PLATNOST DOKUMENTU 2024-27

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Kapacita mateřské školy: 60 dětí

Počet tříd: 2

- česká Montessori třída s výukou v českém jazyce (Chobotničky - dvě učitelky)
- anglická Montessori třída s výukou v anglickém jazyce (ve třídě je celý týden přítomna lektorka - cizinka a učitelka (Mořští koníci- Sea-horses class)

Třídy jsou věkově smíšené.

Mateřská škola je umístěna v budově bývalé obecné školy společně se základní školou Perlička se zahradou, tělocvičnou, jídelnou a výdejnou.

V okolí školky jsou louky, řeka Svitava a klidné ulice na procházky a průzkumy dětí.

Stravování zajišťuje Školní jídelna Novolíšeňská.

Provoz mateřské školy: od 8.00 - 16.00 hodin

III. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

1. Věcné podmínky

- v budově školy jsou 2 třídy, 4 propojené ložnice (jedna z nich má zvýšené patro) pro obě třídy, část chodby v přízemí na přezouvání, samostatná šatna po jednu třídu v přízemí, část chodby v 1. patře na převlékání, jídelna, ředitelna, tělocvična, sklad, úložný prostor na odřáždla, kola a náradí na zahradě
- třídy jsou prostorné, světlé, vkusně a esteticky uspořádané
- ve třídách jsou na podlahách koberce a koberečky pro individuální práci
- vybavení místností nábytkem a uložení Montessori pomůcek respektuje zásady Montessori pedagogiky a odpovídá věku a počtu dětí
- pomůcky jsou umístěny vedle sebe v nízkých otevřených policích, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a vyznaly se v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání; pomůcky a materiály jsou průběžně obnovovány a doplňovány
- sociální zařízení a ložnice k odpočinku odpovídají antropometrickým požadavkům, počtu dětí a jsou zdravotně nezávadné a bezpečné
- toalety pro děti jsou jak v horním, tak i v dolním patře
- děti se aktivně svými výtvary podílejí na tvorbě a výzdobě interiéru budovy

- na budovu školy navazuje rozlehlá školní zahrada, na zahradě je pískoviště zakryté plachtou (se slunečníkem), průlezka, dva zahradní domečky, asfaltové hřiště, záhonky dětí, bylinková spirála, kompost, koutky pro pracovní činnosti, kryté posezení pro děti
- zookoutky v některých třídách - možnost sledovat život zvířat a starat se o ně
- v jídelně jsou židličky a stoly různých velikostí respektující velikost dětí

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů

PLÁN:

- zlepšit stav schodiště vedoucí do tělocvičny- do září 2027
- zlepšit asfaltové plochy na zahradě na měkčí povrch- do září 2027

2. Životaspráva

- poskytujeme dětem plnohodnotnou a vyváženou stravu při dopolední a odpolední svačině a při obědě
- nenutíme děti do jídla, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému způsobu stravování
- při dopolední a odpolední svačině si děti mohou samy zvolit, kdy budou jíst a respektovat své vlastní individuální potřeby k jídlu (učitelé bezpečně vědí, co které dítě jedlo)
- dodržujeme a cíleně podporujeme pitný režim - možnost pití i neslazených nápojů je po celý den
- ve všech záležitostech životasprávy je podporována maximální samostatnost a sebeobsluha
- děti jsou každý den dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší a počasí
- v denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí - po obědě mají děti 30 min odpočinek s příběhy (dětí s nižší spotřebou spánku nemusí spát); děti, které neusnou, odchází zpět do třídy
- dětem jsou k dispozici příbory respektující velikost rukou dětí a s tím související snadnější a přesnější manipulace s příbory při jídle
- židličky a stolečky do jídelny a třídy různých velikostí respektující velikosti dětí

PLÁN:

- častěji chodit na výpravy a do tělocvičny- do září 2027

3. Psychosociální podmínky

- vytváříme dětem takové prostředí, aby se cítily spokojené, bezpečné, jisté

- každé dítě má stejná práva, možnosti a povinnosti
- vztah pedagoga a dítěte je založen na partnerském přístupu
- je respektována osobní svoboda a volnost dětí v rámci stanovených pravidel
- děti si mohou vybrat činnost: co, kdy, kde, s kým a jak dlouho
- při všech činnostech počítáme s aktivní účastí dítěte
- adaptace na docházku je u každého dítěte jiná a probíhá vždy dle domluvy rodičů a pedagogů; poskytujeme možnost adaptačních dní na konci srpna před začátkem nového školního roku
- nulová tolerance všech projevů násilí - fyzického i slovního; empatické řešení situací formou partnerské komunikace
- vytváříme nesoutěživé prostředí; děti „vítězí“ samy nad sebou
- pomáháme dětem při spolupráci, která je v souladu s pravidly
- pomáháme rodičům pochopit smysl a důležitost nesoutěživého prostředí

PLÁN:

pomoci rodičům pochopit smysl a důležitost nesoutěživého prostředí - do září 2027

4. Organizační zajištění chodu mateřské školy

- denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby
- plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí
- do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity
- je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí při činnostech i při osobní hygieně
- klade se velký důraz na individuální práci
- děti mají možnost účastnit se společných činností ve skupinkách nebo na komunitním kruhu
- pokud děti potřebují, nemusí se účastnit společných činností za předpokladu, že prokazují respekt vůči ostatním
- veškeré aktivity jsou připraveny tak, aby děti podněcovaly k vlastní aktivitě a experimentování, pracovaly svým tempem atp.
- děti se aktivně podílí na programu ve třídě
- některá odpoledne kroužky zajišťované z externích zdrojů

PLÁN:

pomoci rodičům porozumět plnohodnotnosti Montessori programu i bez kroužků -
do září 2027

5. Vedení mateřské školy

- spolumajitelé a zřizovatelé tvoří zároveň manažerský tým školky; práci v manažerském týmu vykonávají bez nároku na finanční kompenzaci, protože ji považují za službu veřejnosti a zejména pak dětem
- pracujeme jako tým; všichni jsou podporováni, aby se podíleli na vedení a rozvoji školy
- rodiče jsou vřele zváni ke spolupráci
- povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny
- máme funkční informační systém (email, pravidelné info na www, nástěnky, FB, sdílený Google kalendář)
- je vypracován systém hodnocení a sebehodnocení pedagogické práce a chodu mateřské školy, který se opírá o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby
- vzdělávání v oblastech vedení MŠ, motivace, tvoření ŠVP, evaluace
- spolupracujeme s dalšími Montessori zařízeními v ČR

PLÁN:

dále se vzdělávat v oblastech vedení Montessori MŠ- do září 2027

6. Personální zajištění

- všichni pedagogové mají odbornou Montessori kvalifikaci (či si ji rovnou doplňují) a dále se systematicky vzdělávají nebo se vzdělávají v odborné Montessori pedagogice
- v anglické třídě je celý týden přítomna lektorka
- další vzdělávání učitelů je pro vedení mateřské školy prioritou
- služby u dětí jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální péče a aby u dětí většinou byli dva pedagogové
- pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel (Příručka pro zaměstnance, podrobný popis pracovní pozice obecně a detailně)
- spolupracujeme na vyžádání s odborníky (logoped, psycholog, odbor sociální péče) poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí
- organizujeme pro pedagogy rozvojové dny
- organizujeme pro pedagogy společné zážitkové aktivity (divadlo, společné výtvarné aktivity...) a společný pracovní-zážitkový pobyt upevňující jednotného a radostného ducha týmu

- účastníme se výměnných zkušenostních pozorování v jiných Montessori školkách v ČR a zahraničí a oni u nás

PLÁN:

další neustálé vzdělávání pedagogů v oblastech Montessori a předškolní pedagogiky - do září 2027

7. Spoluúčast rodičů na předškolním vzdělávání

- rodiče se mohou kdykoliv obrátit na vedení školy s návrhy, podněty a připomínkami, které se rychle a pružně řeší
- probíhá častá a efektivní komunikace elektronickou formou o veškerém dění v MŠ a rozvoji dětí (platforma Transparent Classroom)
- rodiče se školou ochotně spolupracují
- rodiče se v měsících listopadu a březnu setkávají k individuální konzultaci o rozvoji svého dítěte; dle potřeby se domlouvají i na osobní konzultaci
- rodiče se mohou se svým dítětem účastnit "Otevřených tříd" jedenkrát měsíčně a modulu "Vítejte" skoro každý den, ve kterých dítě ukazuje svým rodičům, co ve třídě dělá
- podporujeme rodinnou výchovu a nabízíme rodičům rady
- rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů: slavnosti, dítě může s rodiči připravit „Svůj den“, rodinné odpoledne - dílničky, Montessori podvečery- seznámení s Montessori pedagogikou a její praktické vyzkoušení; účast na společném víkendů „Vyplouváme“ či plesu Perličky
- pro rodiče jsou po celý rok vytvářeny různé dotazníky zpětné vazby týkající se vzdělávání jejich dětí v MŠ Perlička, akcí a chodu MŠ Perlička

PLÁN:

- podporovat rodiče k účasti na pravidelných Montessori podvečerech pro rodiče - před každým Montessori podvečerem- do září 2027

8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- uplatňujeme princip diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu tak, že naplňujeme principy Montessori pedagogiky včetně pozorování dítěte a tvorby a následování jeho individuálního plánu, které má každé dítě ve třídě
- díky principům, metodám a způsobu práce v Montessori pedagogice a velmi individuálnímu přístupu ke každému dítěti je možné uplatňovat stanovená podpůrná opatření
- díky Montessori pedagogice je velké zaměření na osvojení samostatnosti, sebeobsluhy a základních hygienických návyků podle individuální úrovně dítěte a jeho potřeb

- při všem probíhá úzká spolupráce mezi pedagogy, se zákonnými zástupci dítěte a školských poradenským zařízením a jinými odborníky
- v případě podpůrných opatření vyšších stupňů je ve třídě na doporučení ŠPZ asistent pedagoga

PLÁN:

pokud bude potřeba asistenta pedagoga, tak najít takového, který zná i Montessori pedagogiku- v případě potřeby asistenta pedagoga - do září 2027
hledání souladu potřeb některých dětí s podpůrnými opatřeními a velkou podporou ve svobodě a rozhodování , nesení zodpovědnosti a přirozených důsledků v Montessori pedagogice- do září 2027

9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

- podporujeme nadání a talenty každého dítěte díky individuálnímu zaměření na každé dítě v Montessori pedagogice
- stimulujeme potenciál každého dítěte také díky individuálnímu plánu každého dítěte vytvořeného na základě každodenního pozorování, zapisování a pravidelného připravování připraveného prostředí pro rozvoj potenciálu všech ve třídě
- případná podpůrná opatření doporučená ŠPZ tak můžeme lehce realizovat
- využíváme potenciál těchto dětí ke vzájemné podpoře a učení se od druhých a od sebe navzájem; současná podpora prosociálního chování a přirozené povzbuzení a ocenění dětí

PLÁN:

- v případě výskytu nadaného konkrétního dítěte pořízení a nákup pomůcek podle individuálních potřeb dítěte - do září 2027

10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Maria Montessori pozorovala děti všeho věku a díky tomu přišla na to, že vývoj člověka od narození se dá rozfázovat do několika vývojových fází a to po třech letech. Děti patřící do stejné vývojové fáze mají podobné potřeby a tudíž i potřebují jiné připravené prostředí a způsoby a metody práce a organizaci vzdělávání než děti jiné vývojové fáze.
Tudíž děti dvouleté patří podle pedagogiky Marie Montessori do první vývojové fáze 0-3 roky, kde mají připravené prostředí a způsoby a metody práce a organizaci vzdělávání jdoucí vstříc potřebám jejich vývojového období
- MŠ Perlička zatím nemá takovouto třídu pro děti 0-3 roky, tudíž přijímá děti až od 3 do 6 let, pro které připravené prostředí jdoucí vstříc jejich potřebám (maximálně přijme dítě, které dosáhne za jeden či dva měsíce tři roky, zejména na začátku školního roku)

PLÁN:

otevřít Montessori třídu pro děti 0-3 roku - do září 2027

IV. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Do naší mateřské školy jsou přijímány děti od 3 let do 6 let. Rodina i mateřská škola může využít zkušební dobu, která je jeden měsíc od nástupu dítěte.

Zápis dětí do mateřské školy na následující školní rok probíhá v souladu s obdobím stanoveným školským zákonem, §34, odst. 2. Přesné termíny zápisu pro následující školní rok, včetně kritérií pro přijetí, jsou zveřejněny na webových stránkách školy. V případě volné kapacity je možné děti přijímat i v průběhu celého školního roku do naplnění kapacity tříd pro aktuální školní rok.

Přijetí dítěte do naší mateřské školy je rozdělen do dvou setkání, na kterých si rodiče prohlédnou školu, seznámí se s učiteli, Montessori přístupem a jak se projevuje v Perličce, a mohou se zeptat na různé otázky, které je zajímají. Pro tento účel zveme každou rodinu zvlášť na osobní setkání, na kterém se můžeme naladit na potřeby, očekávání, životní styl a tempo každé rodiny a tedy i dítěte a věnovat se všem individuálně. Druhé setkání je při zápisu do mateřské školy a následně při osobním setkání s třídním učitelem nad vstupním dotazníkem ohledně konkrétního dítěte. Naší snahou je posílení pocitu jistoty a bezpečí a díky tomu i bezproblémový nástup do mateřské školy.

Počet tříd: 2

- česká Montessori třída s výukou v českém jazyce (Chobotničky- dvě učitelky, kapacita 24 dětí)
- anglická Montessori třída s výukou v anglickém jazyce (ve třídě je celý týden přítomna lektorka - cizinka a učitelka - Mořští koníci - Sea-horses class, kapacita 24 dětí)

Pro přijetí do anglické třídy není nutná znalost angličtiny.

Třídy jsou věkově smíšené, sourozenci většinou navštěvují stejnou třídu, pokud si rodiče nepřejí jinak.

Oba pedagogové jsou spolu ve třídě od 8.00 do 16.00. Jeden pedagog z jedné třídy je pouze v době odpočinku a při pobytu na zahradě, druhý pedagog je vždy v budově a připravuje další aktivity pro děti, zápisy z pozorování dětí do Transparent Classroom, třídní plán a další- je tedy v případě potřeby okamžitě k dispozici. Na odpočinku a na zahradě je vždy také jeden pedagog z druhé třídy, tedy na odpočinku a na zahradě jsou společně dva pedagogové pro obě třídy.

Individuální vzdělávání:

Zákonný zástupce předává škole Oznámení o individuálním vzdělávání, kde jsou uvedeny důvody k individuálnímu vzdělávání spolu s přebráním plné zodpovědnosti za vzdělávání svého dítěte a v jakém období, a písemně potvrzuje podání informací o podmínkách individuálního vzdělávání v MŠ Perlička.

Zákonnému zástupci dítěte ze školského zákona vyplývá **povinnost** zajistit účast dítěte u **ověření dosahování očekávaných výstupů** a právo být přítomen ověření. Ověřování probíhá **mezi 1.11. a 31.12.** Přesný termín je oznámen včas dopředu. Ověřování probíhá formou rozhovoru se zákonným zástupcem dítěte, rozhovoru s dítětem, pozorování dítěte, případném zapojení dítěte do činnosti či prohlídkou prací dítěte v jeho portfoliu (pokud si přinese). Ověřování je vždy směřováno k individuálním potřebám a momentální situaci rodiny a dítěte. Rodiče dostávají *Desatero pro rodiče předškolního věku a Vzdělávací oblasti z RVP PV včetně očekávaných výstupů* k seznámení. Pořizuje se pisemný zápis o konání ověření dosahování očekávaných výstupů podepsaný zákonným zástupcem dítěte a zástupcem mateřské školy.

V. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Montessori Mateřská škola Perlička je založena na pedagogice Marie Montessori a klade si za cíl harmonický rozvoj všech složek lidské osobnosti (fyzické, psychické a duchovní) a to zejména ve čtyřech klíčových oblastech - příkladný charakter, tvořivá mysl, globální náhled a služba lidstvu.

Pedagogika Marie Montessori je založena na individuálním přístupu ke každému dítěti a jeho cílevědomém, soustavném a plánovaném **rozvoji** ve všech oblastech, čemuž napomáhá připravené prostředí respektující dítě na jeho cestě k samostatnosti.

Prostředí MŠ Perlička je uspořádané tak, aby děti stimulovalo a reagovalo na jejich přirozenou potřebu být aktivní, něco dělat a učit se. Naše třídy nazýváme **připravené prostředí**. Tento název věrně odráží péči a pozornost, kterou věnujeme tvorbě takového vzdělávacího prostředí, které u dětí posiluje **nezávislost a všestranný rozvoj**. Třídy v MŠ Perlička jsou rozděleny do několika oblastí, které zahrnují praktický život, smyslovou výchovu, matematiku, jazykovou výchovu, kulturu (svět na naší Zemi, svět rostlin, svět zvířat, svět vědy, svět umění a hudby). Každá část třídy se skládá z nízkých otevřených polic, skříněk a stolečků, kde je pro děti volně k dispozici různý materiál, který si mohou dle zájmu zvolit a pracovat s ním.

Toto podnětné prostředí uspokojuje **senzitivní (citlivá) období** každého dítěte, - což je časově omezená fáze vývoje dítěte, kdy je zvýšeně vnímavé k získávání určitých schopností s neobyčejnou lehkostí a s malým výdajem energie. Tato citlivá období se u dítěte projevují zvýšeným zájmem o nějakou práci (práci s barvami, čísly, písmeny, se zvířátky...). V MŠ Perlička si u dětí těchto citlivých fází všímáme, neboť člověk se nikdy jistě věci nenaučí tak jednoduše, jako v odpovídající citlivé fázi. Využíváme také znalosti **absorbující mysli**, kterou mají děti od narození do 6 let a která pomáhá každému dítěti s lehkostí absorbovat vše kolem sebe (jazyk, kulturu, zvyky, postoje, emoce...) a díky tomu se adaptovat na jakékoliv prostředí. Také znalost dalšího úžasného daru člověku - **lidských tendencí**, které má člověk po celý život, je nám velkým pomocníkem.

Děti se mohou volně pohybovat po třídách, pracují samy nebo se připojí k jiným dětem, pokud s tím souhlasí. Mohou si vybrat činnost a pracovat na ní, jak dlouho

chtějí, pokud tím nikoho nevyrušují a nic nepoškozují, po ukončení činnosti děti vrací samy pomůcky na své místo, čímž si nepřímo procvičují vlastnosti jako trpělivost, vytrvalost, ohleduplnost, zodpovědnost, sebedisciplína a posilují tak rozvoj vůle.

Nezávislá svobodná volba činností spolu nese **zodpovědnost** spojenou s **pravidly**. Pravidla v MŠ Perlička vychází z ohledů ke svobodě toho druhého a z ohledů na prostředí a pořádek. Pravidla si stanovujeme společně s dětmi. Pokud dítě ještě určitý druh odpovědnosti nezvládá, přebírá ji za něj učitel. Svoboda dítěte nespočívá v tom, že se dítě ponechá samo sobě nebo že nebude svou práci dokončovat. V takových případech našim dětem na cestě k vlastní nezávislosti, odpovědnosti a sebedisciplíně pomáhá učitel.

Děti se také mohou účastnit **malých skupinek**, které probíhají po celý den a které iniciuje a vede učitel. Skupinky mají různorodý program- lekce ladnosti a zdvořilosti, hry na rozvoj jazyka, čtecí skupinky, interaktivní příběhy ze života umělců, vynálezců a vědců, smyslové hry, hudební skupinky se zpěvem a hudebními nástroji a jiné.

Náš program je vytvořen tak, aby pomohl každému z našich dětí objevovat a rozvíjet jeho schopnosti a dovednosti. **Respektujeme, že každé dítě je jedinečné.**

V MŠ Perlička se děti učí spolu spolupracovat spíše než mezi sebou soutěžit. Děti objevují vlastní schopnosti, které jsou jim dány a rozvíjí si silný smysl pro nezávislost, sebedůvěru a sebedisciplínu. Učitelé děti povzbuzují, aby samy přemýšlely a aktivně se zapojily do vzdělávacího procesu.

Nedílnou součástí metody práce je úzká spolupráce s rodiči na rozvoji jejich dětí. Děti pracují individuálně a v malých skupinkách, které jsou přizpůsobeny jejich potřebám v oblastech praktického života, smyslové výchovy, jazykové výchovy, matematiky a kultury.

Role učitele spočívá v rovnocenném, partnerském a empatickém provázení dítěte světem kolem něj, aby mohlo dokázat věci samostatně, jeho cílem je **rozvoj dítěte**. Učitel není obvykle středem pozornosti a většinou nepracuje s celou třídou najednou. Jeho úlohou je **každý den pozorovat děti a zaznamenávat pokrok a potřeby jednotlivých dětí, připravovat a nabízet dětem vhodné materiály a aktivity, které budou odpovídat potřebám a zájmům každého dítěte ve třídě, propojovat je s prostředím**. Naším cílem je, aby děti dělaly to, co je vnitřně uspokojuje. Učitelé pečlivě pozorují a monitorují pokrok dětí a na základě tohoto pečlivého pozorování připravují individuální plány rozvoje každého dítěte a mohou pak cíleně obohatit vzdělávací program dalšími materiály. Učitelé v MŠ Perlička se snaží používat takový jazyk, aby s dětmi nadřazeně nemanipulovali a nesnižovali tak jejich důstojnost. Náš rovnocenný vztah k dítěti vyjadřujeme uznáním, oceněním, zpětnou vazbou, pozitivními či negativními přirozenými důsledky.

Možnost individuálních plánů v rámci souhrnných zpráv o dítěti pro učitele nabízí organizace práce v připraveném Montessori prostředí, pomůcky s možností kontroly či samotného sebeučení, principy a metody práce Montessori pedagogiky, respektující přístup k dětem „Pomoz mi, abych to dokázal sám.“. Připravené

prostředí s pravidly s tím související pomáhá k tomu, aby dítě mohlo samostatně pracovat a každé dítě dělat přitom něco jiného bez zapojení učitelky. Při přípravě připraveného prostředí je mimo práci s dětmi aktivní učitelka, při samotné práci je aktivní dítě.

Základem je však **umění pozorování dětí**, vnímání jejich potřeb, toho co je zajímá, co řeší, co jim jde nejnáze. Paní učitelky pozorují každý den každé dítě jak při samotné práci v jednotlivých oblastech, všímá si, co si samo vybírá, tak také při společné sociální interakci nejen při práci ,ale i při svačině, na toaletách, venku, na chodbě, v šatně, při obědě, odpočinku...

Pro přehledný způsob práce si paní učitelky každý den zaznamenávají svá pozorování- každá třída podle toho, co jí nejvíce vyhovuje, je srozumitelné, efektivní a pomáhá to následnému plánování a do aplikace společné pro celou Perličku Transparent Classroom.

Tyto každodenní záznamy třídní učitelky používají jako podklad pro **přehlednou tabulku o práci každého dítěte** a pro přemýšlení o dětech a individuální plánování pro každé dítě v rámci **souhrnných zpráv o dítěti pro učitele za určité období**, se kterými se rodiče seznamují ústně na individuálních konzultacích. Důležité je nalézt, co dítě baví, co potřebuje rozvíjet, následovat dítě, nechat se jím vést, vnímat jeho sensitivní období a v individuálním plánu mu pomáhat, aby si našel cestu sám, aby byla zachována kontinuita jeho práce, nabízeny další možnosti a způsoby práce, další pomůcky, zapojovaly se do vzájemného spoluúčení další děti, tvořily se skupinky dětí, které se mohou od sebe naučit spoustu věcí místo toho, aby je učila učitelka. Vše v souladu s vnitřní motivací každého dítěte bez prostředků vnější pozitivní či negativní manipulativní motivace.

Tento individuální plán je taktéž úzce spojen s rozvojem klíčových kompetencí každého dítěte a souvisí v tomto s třídním plánem . O rozvoji klíčových kompetencí každého dítěte se lze dozvědět také v souhrnné zprávě o dítěti pro učitele za určité období.

Vysoké zaměření se na individualitu každého dítěte je hlavní linií MŠ Perlička.

Do každodenního programu jsou zahrnuty i aktivity obsažené v **třídním plánu**.

Třídní plány se plánují na základě Školního vzdělávacího plánu. Plánují se dále od cílů plánu na základě několika bodů: aktuálních potřeb všech dětí ve třídě, co zrovna děti baví, čím se zabývají, co řeší, jaké kompetence potřebují posílit, jaké slavnosti a ctnosti jsou v plánu a na základě následných bodů z evaluace předchozího třídního plánu.

Po stanovení cílů plánu se přesně pojmenují kompetence z ŠVP. Tento třídní plán se stanovuje na různě dlouhé období podle množství cílů. Třídní plán se pak rozpracovává do týdenních plánů s aktuální vzdělávací nabídkou a aktuálním cílem týdne, které si lze každý týden přečíst na nástěnce. Často je jedno podtéma na více týdnů (2-4 týdny), ale může být i na jeden týden podle charakteru plánu, cíle a aktivit.

Třídní plány mají úzkou souvislost s individuálním plánem každého dítěte. Je v něm prostor pro vnímání aktuálních situací dětí, vždy reaguje na to, co děti baví a zajímá, rozvíjí to, co děti chtějí vědět dále, je připravován pro všechny věkové kategorie, plánování spojuje všechny druhy práce- individuální, skupinkovou, společnou celé třídy, téma se prolíná do tvoření, vyrábění, přípravy jídla, do pokusů, příběhů, písniček, říkanek, hudby, pobytu venku, pohybu.

Třídní plány jsou tvořeny tak, aby byly přirozeným doplněním individuální či skupinkové práce s Montessori materiály a jiných přirozených aktivit souvisejících s životem dětí ve třídě a jejich vzájemného soužití v souladu s Montessori pedagogikou. Jejich stanovené kompetence mají přímou souvislost s rozvojem jednotlivých kompetencí každého dítěte.

Nedílnou součástí vzdělávacího programu je zaměření se na cílený rozvoj dobrých vlastností v každodenních situacích pomocí „*Programu ctností*“.

Nejlepší doba na probuzení vlastností a formování charakteru dítěte je rané dětství. První roky života dětí jsou ideální k tomu, aby si uvědomily, že dobré vlastnosti tvoří základ našeho života. Projekt ctností je založen na jednoduché moudrosti všech rozmanitých kultur a národů světa - člověk by se měl v životě snažit co nejlépe projevovat čest, spravedlnost, laskavost ... zkrátka všechny dobré vlastnosti, které máme vrozené.

V mateřské škole se děti setkají s dětmi a dospělými z různých zemí, kulturních a náboženských prostředí a učí se tak, že „*svět je jediným domovem a lidstvo jeho obyvateli*“.

Používání českého jazyka ve třídě Sea-horses class:

1. pomoc při řešení problému dítěti, jak samostatně, tak i s ostatními
2. empatické reakce, emocionální situace
3. vyslechnutí dítěte
4. dítě povídá zaujatě o něčem, podpora rozvoje vyjadřování, sdílení s dítětem
5. při nesprávném pojmenování, dítětem - správné zopakování učitelkou
6. obtížnější záležitosti na komunitním kruhu, pojmy z kalendáře v obou jazycích
7. společné řešení problému za účelem stanovení pravidla
8. práce s materiály z českého jazyka
9. při práci materiály v angličtině základních pojmy i v češtině (barvy, čísla, zvířata...)
10. ve skupinkách - ctnosti- anglicky i česky, rozvoj komunikace, reagování

DLOUHODOBÉ CÍLE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU:

Cílem MŠ Perlička je poskytnout dětem takové prostředí, aby mohly rozvíjet čtyři klíčové oblasti:

- **Příkladný charakter:** Uvědomujeme si, že v konečném důsledku základ toho, kdo jsme, spočívá v síle charakteru každého z nás. Charakter je souborem vlastností, které jednotlivec rozvinul. Naše děti rozvíjí na prvním místě vlastnosti jako pravdomluvnost, zdvořilost, sebedůvěra, pořádkumilovnost,

zodpovědnost, vytrvalost, důvěryhodnost, spravedlnost, laskavost, štedrost, soucit, , tvořivost, přátelství, trpělivost, tolerance, láska, radost a skromnost. Jsou emocionálně a duchovně vyvážené.

- **Tvořivá mysl:** Tvořivá mysl se dokáže vypořádat s novými situacemi a výzvami. Aby toho dosáhly, vzdělávají se naše děti v různých oblastech - praktický život, smyslová výchova, matematika, jazyková výchova, kosmický život (dějepis, zeměpis, fyzika, chemie, biologie, umění a další obory o světě a životě v něm). Učí se nezávisle prozkoumat realitu, samy objevovat, jak věci fungují, a spoléhat na vlastní rozum a úsudek. Tyto schopnosti pak uplatní ve vztahu k výzvám, kterým budou v životě čelit.
- **Globální náhled :** Uvědomujeme si, že ve 21.století narůstají vzájemné vazby mezi různými lidmi a národy na celém světě. Naše děti se budou přirozeně cítit jako občané celého světa, s globální perspektivou a náhledem na různé oblasti. Budou oproštěni od rasových, národnostních, etnických, jazykových, náboženských a ekonomických předsudků. Budou respektovat rovnost pohlaví a budou si cenit rozmanitosti národů a kultur na světě.
- **Služba lidstvu:** Uvědomujeme si, že smysl života a štěstí vychází z nesobecké služby ostatním. Naše děti se budou snažit, aby našly způsob, jak být ostatním prospěšné - rodině, společnosti, ve které žijí, a tím i celému lidstvu.

PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

a/ Pravidla a průběh tvorby a realizace vyhodnocování PLPP

Plán pedagogické podpory (PLPP) dětí s podpurným opatřením prvního stupně sestavuje třídní učitel a má písemnou podobu.

Před jeho zpracování budou probíhat konzultace mezi pedagogy třídy a ředitelkou školy s cílem stanovení metod práce s dítětem, způsobu kontroly účinnosti těchto metod. Vše je pravidelně konzultováno se zákonnými zástupci dítěte. PLPP zpracovává škola pro dítě prvního stupně podpurných opatření a to na základě úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. Obsahuje popis obtíží dítěte, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování plánu. Třídní učitel stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společná setkání s rodiči a vedením školy.

PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději do 3 měsíců od zahájení poskytování podpurného opatření, pokud cíle nejsou naplněny, obrátí se na školní poradenské zařízení o přezkoumání zařazení do vyššího stupně podpory, samozřejmě ve spolupráci se zákonným zástupcem dítěte.

Podpurná opatření prvního stupně slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání dítěte, u nichž je možné prostřednictvím mírných úprav metod práce s dítětem dosáhnout zlepšení.

b/ Pravidla a průběh tvorby a realizace vyhodnocování IVP

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro dítě druhého a pátého stupně podpurných opatření na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce. Vychází ze školního vzdělávacího programu

naší školy. Obsahuje i údaje o stupni podpurných opatření a jednotlivá podpurná opatření jako cíle podpory.

Tento plán tvoří třídní učitel ve spolupráci se druhým učitelem ve třídě a má písemnou podobu. S tímto plánem jsou seznámeni zákonní zástupci žáka, ředitelka školy a pracovník školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje. Před jeho zpracováním budou probíhat konzultace mezi pedagogy třídy a ředitelkou školy s cílem stanovení metod práce s dítětem, způsobu kontroly účinnosti těchto metod a to vše na základě doporučení ŠPZ. Vše je pravidelně konzultováno se zákonnými zástupci dítěte. Třídní učitel stanoví termín přípravy IVP- (nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení) a organizuje společná setkání s rodiči a vedením školy. Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Třídní učitel po podpisu IVP zákonným zástupcem dítěte a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte předá informace o zahájení poskytování podpurných opatření podle IVP ředitelce školy, která je zaznamenána do školní matriky.

IVP se vyhodnocuje 1x ročně a jsou s ním seznámeni zákonní zástupci dítěte a ŠPZ, se kterým škola spolupracuje.

Protože prioritou MŠ Perlička je individuální přístup k dítěti, což mu umožňuje Montessori pedagogika a každé dítě v MŠ Perlička má svůj individuální plán, je velmi přirozené, že děti s přiznanými podpurnými opatřeními mají svůj individuální plán jako ostatní děti ve třídě.

Tento plán se vypracovává na základě velmi úzké spolupráce učitele a zákonného zástupce v těsné spojitosti s individualitou dítěte, jeho výzvami a potřebami (tento plán detailněji rozpracovává IVP).

Výhodou je volný pohyb po třídě, možnost svobodné volby spolu se zodpovědností, dítě aktivní po celou dobu pobytu v MŠ, každé dítě dělá ve stejný čas něco jiného podle svého tempa a potřeb, úkoly jsou v přesné náročnosti k možnostem dítěte, ale stále s výzvou, jsou praktické, Montessori pomůcky jsou názorné, určené k manipulaci, prožitku a pohybu, k využívání různých smyslů, vycházejí z konkrétního, s izolovanou jednou vlastností, možnost učení se trojstupňovou výukou, možnosti odpočinku jsou individuální, možnosti dosáhnout stejného výsledku různorodé, respektující, nemanipulující komunikace bez nálepkování umožňuje podporovat vnitřní motivaci dítěte spolu s programem čteností, uznáním a oceněním, hodnocení probíhá vzhledem ke svým vlastním možnostem a svému osobnímu maximu, nesrovnává se, nesoutěží se, prostředí je připravené na míru, atmosféra v klidu a harmonii s ochranou soustředění a polarizace pozornosti každého dítěte, možnost spolupráce s ostatními či individuální práce, pomoc pedagoga, pozitivní postoj k chybám, problémům, obtížnostem a výzvám jako součástí postoje neustálého procesu učení se, společné stanovování pravidel třídy vzhledem ke všem dětem ve třídě a jejich potřebám, sdílení na komunitním kruhu, začlenění každého do života třídy podle jeho individuality, oceňování každého, pozitivní, otevřený, aktivní a zodpovědný postoj k životu.

Každému dítěti v MŠ Perlička se pomáhá, aby mohlo využít své skutečné možnosti, vědomosti a dovednosti, využít svůj vlastní potenciál, takže k dětem s přiznaným podpurným opatřením se přistupuje stejně tak, aby se tento potenciál objevil i při výzvách vyplývajících z jejich životní výzvy.

Pro uplatňování výše uvedeného je podmínka velmi časté a otevřené spolupráce s rodiči, jasné a srozumitelné a respektující komunikace.

V případě potřeby asistenta pro udržení výše uvedeného následuje těsná spolupráce s rodiči. Někdy pro tyto děti je velká výzva v nesení zodpovědnosti se svou svobodnou volbou, v nesení této zodpovědnosti jim pak pomáhají pedagogové, spolu s převzetím svobody, a velmi jasné, úzké a srozumitelné stanovení limitů a hranic a to vše v souladu s rodinou a postojem a přístupem rodičů.

Taktéž dalším předpokladem k podpoře těchto dětí představuje vzdělávání se pedagogů v těchto oblastech a jejich spolupráce s odborníky, aktivní, každodenní a flexibilní využívání těchto poznatků, příprava pomůcek a úkolů respektující konkrétní potřeby dítěte.

PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

a/ Pravidla a průběh tvorby a realizace vyhodnocování PLPP

Plán pedagogické podpory (PLPP) dětí s podpůrným opatřením prvního stupně sestavuje třídní učitel a má písemnou podobu.

Před jeho zpracování budou probíhat konzultace mezi pedagogy a ředitelkou školy s cílem stanovení metod práce s dítětem, způsobu kontroly účinnosti těchto metod. Vše je pravidelně konzultováno se zákonnými zástupci dítěte. PLPP zpracovává škola pro dítě prvního stupně podpůrných opatření a to na základě úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. Obsahuje popis výzev dítěte, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování plánu. Třídní učitel stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společná setkání s rodiči a vedením školy.

PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději do 3 měsíců od zahájení poskytování podpůrného opatření, pokud cíle nejsou naplněny, obrátí se na školní poradenské zařízení o přezkoumání zařazení do vyššího stupně podpory.

Podpůrná opatření prvního stupně slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání dítěte; zahrnují také podporu žáků z důvodů akcelerovaného vývoje dovedností.

b/ Pravidla a průběh tvorby a realizace vyhodnocování IVP

Individuální vzdělávací plán (IVP) mimořádně nadaného dítěte sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učitelem ve třídě. IVP mimořádně nadaného dítěte má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného dítěte. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě **po obdržení doporučení školského poradenského zařízení**. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení.

Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Třídní učitel po podpisu IVP zákonným zástupcem dítěte a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy, která je zaznamenána do školní matriky.

IVP se vyhodnocuje 1x ročně a jsou s ním seznámeni zákonní zástupci dítěte a ŠPZ, se kterým škola spolupracuje.

Děti s mimořádným nadáním jsou jedinci, jejichž soubor schopností umožňuje jedinci dosahovat výkonů nad rámec běžného průměru populace. Rozpoznávání těchto jedinců je dlouhodobý a složitý proces v součinnosti metod psychologických, pedagogických a laických.

Při rozpoznávání těchto dětí pomáhají vzít v úvahu specifika mimořádně nadaných dětí, což je také nástroj pedagogů při každodenním pozorování dětí, vedení záznamů a přemýšlení o dětech. Své poznatky pak konzultují s dalšími odborníky a s rodiči, pro stanovení dalších kroků a k lepšímu porozumění dítěti. **Individuální přístup ke každému dítěti je prioritou ZŠ Perlička** a tento přístup je jednoduše umožněn výchovně- vzdělávacími strategiemi a přístupy této školy.

V MŠ Perlička děti přirozeně postupují vlastním tempem, využívají své postupy v učení a získávání a zpracovávání informací, dostávají dostatečné množství informací, mohou si je prohlubovat podle svých potřeb tam, kde je to baví, materiály a úkoly k tomu jsou připravovány na míru jako součást každodenní práce pedagoga, nemusí si opakovat to, co už umí, vše je v souladu s jejich individuálními plány, které mohou být velmi obohacené vzhledem k ostatním dětem, neboť organizace vyučování umožňuje, aby každé dítě ve stejný čas dělalo něco jiného, takže je přirozeně umožněn rychlejší postup v učení.

Jsou zahrnovány do přirozené spolupráce s ostatními, třída je tvořena dětmi různého věku, takže mohou nejen něco ostatní naučit, jejich práce může sloužit pro ostatní jako učební materiál, ale ještě je takto podporována největší výzva u těchto dětí- sociální vztahy, sociální přizpůsobivost, příslušnost k nějaké skupině. Každé dítě je zahrnováno podle svých možností a individuality do života třídy, účastní se společné práce, společných prezentací, konzultací, stanovování pravidel, sdílení a naslouchání ostatním, inspirace od ostatních, učení se respektovat ostatní, komunikovat s ostatními. Třída MŠ Perlička je prostředí, které přirozeně učí děti mít radost z různorodosti a rozmanitosti lidí, mít pozitivní a radostný přístup k odlišnostem, přijímat toto vše jako velké obohacení života a jako dar. Určování vlastní hodnoty není stanovováno porovnáváním, srovnáváním, soutěžením, nálepkováním, ale srovnáváním se sebou samým, učení se sebehodnocení. Respektující komunikace umožňuje podporu vnitřní motivace a radosti z učení a radosti z toho, že postupují, jak potřebují.

Toto všechno podporuje v MŠ Perlička u nadaných dětí to, aby postupovaly aktivně a s radostí ve svém vzdělávání, bavilo je to, ale také se jako často introverti zapojovaly přirozeně mezi ostatní, nebyly vyděleny, našly si kamarády, poznávaly s radostí své vlastní schopnosti a přednosti, uměly je využít, ale také si uměly pozitivně poradit s výzvami, které přináší jejich nadání. To vše s vytvářením pozitivního a realistického sebeobrazu sebou samým spíše než hodnocením druhých lidí bez popírání vlastních schopností a s přijmutím zodpovědnosti za svoje vzdělávání, volby a rozhodnutí do života.

Všechny další postupy, které jsou nejlepší pro konkrétní dítě, pedagog konzultuje s odborníky a rodiči. Podmínkou je opět těsná a otevřená spolupráce s rodiči v podpoře stejných kroků a přístupů ve škole a doma.

JAZYKOVÁ PŘÍPRAVA DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici.

Proto věnujeme zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka byla poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou máme na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk a uzpůsobujeme tomu didaktické postupy a děti cíleně podporujeme v osvojování českého jazyka. Poskytujeme dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. K tomu všemu nám pomáhá připravené prostředí třídy plné konkrétních Montessori materiálů určených k manipulaci (ze všech oblastí i z oblasti Jazyk), princip Montessori rozvoje slovní zásoby zakomponovaný do každé prezentace individuálnímu dítěti včetně spousty cvičení, třístupňových lekcí a her na rozvoj jazyka pro jednotlivce i skupinky a celkově pedagogika Montessori se zaměřením na rozvoj každého dítěte individuálně společně s rozvojem celého společenství třídy.

Pokud jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání zřizujeme pro ně skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne v celkovém rozsahu jedné hodiny týdně. Do této skupiny můžeme na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání.

Při přechodu na základní školu se snažíme, aby děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Využíváme k tomu také podpurný materiál Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který se využívá při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Maria Montessori pozorovala děti všeho věku a díky tomu přišla na to, že vývoj člověka od narození se dá rozfázovat do několika vývojových fází a to po třech letech. Děti patřící do stejné vývojové fáze mají podobné potřeby a tudíž i potřebují jiné připravené prostředí a způsoby a metody práce a organizaci vzdělávání než děti jiné vývojové fáze.

Tudíž děti dvouleté patří podle pedagogiky Marie Montessori do první vývojové fáze 0-3 roky, kde mají připravené prostředí a způsoby a metody práce a organizaci vzdělávání jdoucí vstříc potřebám jejich vývojového období.

MŠ Perlička zatím nemá takovouto třídu pro děti 0-3 roky, tudíž přijímá děti až od 3 do 6 let, pro které připravené prostředí jdoucí vstříc jejich potřebám má. Přijímáme děti mladší 3 let, které v době nástupu do školky dělí od tří let jeden či dva měsíce podle individuálních potřeb a specifik každého dítěte, zejména pak na začátku školního roku, aby mohlo prožít celý školní rok od začátku. Vývojové fáze a s tím spojené potřeby dětí se nemění narozeninami dětí, ale individuálně dítě od dítěte. Tyto skoro tříleté děti se vzdělávají v Montessori připraveném prostředí pro děti 3-6 let jako ostatní děti.

VI. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

TÉMATÁ INTEGROVANÝCH BLOKŮ:

1. VYPLOUVÁM

Obecný cíl:

Pedagog u dítěte podporuje rozvoj poznávání všech složek sebe sama (psychická, fyzická, duchovní).

Dítě se pak dokáže starat o své tělo, duši i ducha přiměřeně svému věku.

Doporučený obsah:

A/ JAK VYPADÁM A CO UMÍM?

B/ JAK SE O SEBE ŠTARÁM?

C/ JÁ ZDRAVÝ MOŘEPLAVEC

D/ JAK SE DOMLUVÍM?

E/ KAM CHCI PLOUT?

F/ CO MUSÍM MÍT S SEBOU?

G/ KDO SE MNOU PLUJE?

Klíčové kompetence:

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů 1
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých 6
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí 7
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost 10
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích 11
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit 14

- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu 15
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog 16
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) 17
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci 18
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní 20
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím 21
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej 24
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky 25
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat 33
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky 34
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem 35

2. POSÁDKA NA LODI

Obecný cíl:

Pedagog u dítěte podporuje utváření, kultivování a rozvíjení mezilidských vztahů. Dítě pak dokáže navazovat a pěstovat rovnocenné a harmonické vztahy.

Doporučený obsah:

A/ ZNÁMÍ A NEZNÁMÍ LIDÉ

B/ JAK SPOLU ŽÍT

C/ PLNOU PAROU VPŘED DO SVĚTA

Klíčové kompetence:

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije 3
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem 8

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého 9
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit 13
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou 19
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím 21
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej 24
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost 26
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy 27
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí 28
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim 29
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout 30
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování 32

3. VŠICHNI PLUJEME NA STEJNÉ LODI

Obecný cíl:

Pedagog u dítěte podporuje rozvoj vědomostí, schopností a dovedností, jak žít ve společenství ostatních lidí pocházejících z rozličných kulturních, sociálních a náboženských prostředí.

Dítě pak dokáže ocenit jedinečnost a rozmanitost jedinců lidské společnosti a sebevědomě se do ní zapojit.

Doporučený obsah:

A/ SLAVNOSTI RŮZNÝCH KULTUR A TRADIC

B/ UMĚNÍ NA LODI

C/ PODMÍNKY BEZPEČNÉ PLAVBY

D/ JAK A KAM DOPLUJEME, ZÁLEŽÍ NA NÁS

Klíčové kompetence:

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení 2
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije 3
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem 8
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého 9
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit 13
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou 19
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím 21
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku 23
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným 31
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem 35
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá 36
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých 37
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění 38
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky 39
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat 40
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat 41

- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu 42

4. OBJEVNÉ PLAVBY

Obecný cíl:

Pedagog u dítěte podporuje rozvoj povědomí o světě blízkém i vzdálenějším, vzájemných vztazích a vlivu člověka na svět.

Dítě se pak dokáže orientovat flexibilně, bezpečně a samostatně ve světě kolem něj.

Doporučený obsah:

A/ PŘÍRODA

B/ VĚDA

C/ TECHNIKA

D/ LIDÉ

E/ VESMÍR

Klíčové kompetence:

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů 1
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení 2
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije 3
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo 4
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům 5
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí 7
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem 8
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích 11
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti 12
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit 13

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím 21
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) 22
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit 43
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské) 44

Při tvoření **TŘÍDNÍCH PLÁNŮ** se začíná plánovat od **kompetencí**, na které se všechny učitelky zaměří po dobu konkrétního plánu. Kompetence jsou vybrány na základě evaluace předchozího třídního plánu a na základě podrobně analýzy potřeb jednotlivých dětí. Následně jsou stanoveny **dílčí cíle** dvojího typu:

A/ co bude učitelka u dítěte konkrétně podporovat

B/ co dítě dokáže

Poté je pojmenováno **téma** třídního plánu, které slučuje různá témata a podtémata integrovaných bloků ŠVP, které jsou v plánu jasně určena. Pojmenovány jsou také **vzdělávací oblasti**, kterých se třídní plán dotýká. Následně je podle zvolených kompetencí a dílčích cílů určena **délka období** plánu.

Teprve potom se společně tvoří podrobná a konkrétní **vzdělávací nabídka** s rozdělením zodpovědností pro její přípravu mezi všechny učitelky třídy, která zahrnuje aspekty z **individuálních plánů každého dítěte**.